

Юридичні науки

УДК 342.9

Пагута Віталій Олександрович

студент

*ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука»*

Пагута Виталий Александрович

студент

*ЧВУЗ «Международный экономико-гуманитарный
университет имени академика Степана Демьянчука»*

Pahuta Vitalii

Student of the

*International University of Economics and Humanities
named after Stepan Demianchuk*

**АКТУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОЦЕДУР У
РОЗРІЗІ АДМІНІСТРАТИВНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ
АКТУАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ АДМИНИСТРАТИВНЫХ
ПРОЦЕДУР В РАЗРЕЗЕ АДМИНИСТРАТИВНОГО
ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА УКРАИНЫ
ACTUAL FEATURES OF ADMINISTRATIVE PROCEDURES IN
REDUCING THE ADMINISTRATIVE LEGISLATION OF UKRAINE**

Анотація. У статті розглянуто ознаки та призначення інституту адміністративних процедур в Україні. За допомогою аналізу положень національного законодавства визначено види адміністративних процедур. Розкрито характерні особливості адміністративних процедур та процесу їх реалізації. Сформульовано можливі напрями вдосконалення адміністративних процедур в Україні.

Ключові слова: адміністративне законодавство, інститут адміністративних процедур, види адміністративних процедур, особливості адміністративних процедур.

Аннотація. В статті розглянуті ознаки та призначення інституту адміністративних процедур в Україні. З допомогою аналізу положень національного законодавства визначені види адміністративних процедур. Розкриті характерні особливості адміністративних процедур та процесу їх реалізації. Сформульовані можливі напрями удосконалення адміністративних процедур в Україні.

Ключевые слова: административное законодательство, институт административных процедур, виды административных процедур, особенности административных процедур.

Summary. The article deals with the features and appointment of the institute of administrative procedures in Ukraine. By analyzing the provisions of national legislation, types of administrative procedures are defined. The peculiarities of administrative procedures and the process of their implementation are revealed. Possible ways of improving administrative procedures in Ukraine are formulated.

Key words: administrative law, institute of administrative procedures, types of administrative procedures, peculiarities of administrative procedures.

Постановка проблеми. Вдосконалення публічного управління та зростання його значення в Україні зумовлюють необхідність вивчення та удосконалення відносин у цій сфері. Адміністративні процедури використовуються майже у всіх видах діяльності публічних органів, проте дефініції адміністративної процедури; проблемам, що виникають у сфері адміністративно-процедурних відносин; шляхам покращення

адміністративних процедур в Україні приділено незначну увагу у дослідженнях сучасних науковців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні питання щодо сутності та значення адміністративних процедур, а також властивостей адміністративно-процедурних відносин досліджувалися такими українськими науковцями, як: В. Машук, В. Тимощук, А. Пухтецька, Ю. Фролов, А. Луцик, С. Братель, Г. Фоміч, О. Буханевич, О. Кузьменко, Н. Губерська, Ю. Битяк, І. Лазарев, Е. Демський, В. Шкарупа, Т. Коломоець.

Формулювання цілі статті (постанова завдання). Ціллю статті є узагальнення та систематизація важливих особливостей адміністративних процедур, які безпосередньо впливають на розвиток відносин між державою та суспільством.

Виклад основного матеріалу. Деякі положення щодо регламентації адміністративної процедури як правового інституту взаємодії держави і громадян визначені у Конституції України [1], Законі України «Про адміністративні послуги» [2], Законі України «Про звернення громадян» [3], «Стратегії реформування державного управління України на 2016-2020 роки» [4], рішеннях Конституційного Суду України та Верховного Суду України.

Крім того, існує ряд рекомендацій Комітету міністрів Ради Європи стосовно адміністративних процедур, які на жаль не носять обов'язкового характеру.

У проекті Адміністративно-процедурного кодексу України від 3 грудня 2012 р. під адміністративною процедурою пропонується розуміти визначений законодавством порядок адміністративного провадження, тобто сукупність послідовно вчинюваних адміністративним органом процедурних дій і прийнятих процедурних рішень з розгляду та вирішення адміністративної справи, що завершується прийняттям адміністративного акта і його виконанням [5, 6].

До визначальних ознак, які характеризують поняття «адміністративна процедура», належать: публічний характер та особливий суб'єктний склад; правове регулювання; індивідуальність; безспірність; стадійність; особливу спрямованість [7].

В адміністративному праві європейських країн основними критеріями класифікації адміністративних процедур є наявність конфлікту у відносинах між адміністративним органом і приватною особою та виділення окремих видів діяльності адміністративних органів [8]. В українському адміністративному праві також існує своєрідний поділ адміністративних процедур. Вид процедур залежить від таких факторів як:

Сьогодні, адміністративні процедури в Україні слугують для виконання найважливіших функцій у системі державного управління, серед них:

- покращення роботи державного апарату;
- враховування прав та інтересів громадян;
- законність діяльності влади.

При застосуванні механізму реалізації адміністративних процедур виникають проблемні питання, які в тому числі пов'язані із недосконалістю законодавства у цій сфері. Наприклад, особам можуть зменшити розмір пенсії, навіть не інформуючи її про наявність підстав для цього і не з'ясовуючи позиції громадянина; при будівництвах на етапах виділення земельної ділянки і надання дозволу на будівельні роботи права та законні інтереси громадян також порушуються (адже у них «відбирають» дитячі майданчики, зони відпочинку, гаражі тощо), не залучають до розгляду справ [9]. Такі випадки значно знижують авторитет держави перед суспільством і призводять до втрати довіри до органів державної влади.

Це зокрема пов'язано з тим, що українське адміністративне законодавство не закріплює поняття «заінтересованих осіб».

Висновки. Враховуючи все вищесказане, можна прийти до висновку, що адміністративні процедури посідають важливе місце у взаємовідносинах між Українською державою та її громадянами. І хоч на сучасному етапі розвитку адміністративного права зроблені певні кроки для вдосконалення адміністративних процедур, зокрема це затвердження «Стратегії реформування державного управління України на 2016-2020 роки» [4], проте їх є недостатньо для ефективного функціонування державного апарату.

Література

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р (зі змінами) / База даних «Законодавство України» // ВР України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про адміністративні послуги: Закон України «Про адміністративні послуги» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>
3. Про звернення громадян [Електронний ресурс] : Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. – Режим доступу : <http://w1.c1.rada.gov.ua>.
4. Стратегія реформування державного управління України на 20162020 роки : схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.06.2016 р. № 474 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>.
5. Проект Адміністративно-процедурного кодексу України від 3 груд. 2012 р. № 11472 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=44893.
6. Луцик А. М. Внутрішньоорганізаційні адміністративні процедури як елемент функціонування Державної фіскальної служби України / А. М. Луцик // Часопис Академії адвокатури України. - 2014. - Т. 7, № 3.

- С. 56-60. - Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chaau_2014_7_3_7.

7. Фролов Ю. М. Адміністративні процедури: зміст та особливості / Ю. М. Фролов // Форум права. - 2013. - № 3. - С. 692–698. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.
8. Мащук В. Ю. Види адміністративних процедур: критерії класифікації / В. Ю. Мащук // Адміністративне право і процес. — 2014. — № 1(7). — С. 60–67.
9. Альтернативний Звіт з оцінки ефективності впровадження державної антикорупційної політики / За заг. ред. М.І. Хавронюка.-К., 2017.- С.81. [Електронна версія: http://pravo.org.ua/ua/about/books/alternative_report_2016/].